

Tabel 3 (järg)

Keldri- ja kahekorruselise puumaja: — välissein — sisemine kandesein	5 7	30...40 cm paksune keldrisein:		
		taldmik 50 cm taldmik 70 cm	taldmikuta taldmikuta	
Keldri- ja kahekorruselise puumaja: — välissein — sisemine kandesein	2,5 3	Lint 20...30 cm	Lint 20 cm või postid Ø40 cm samm 1 m	Lint 15 cm või postid Ø40 cm samm 2 m
			Postid Ø30 või 30×30 cm: samm 2 m	samm 3 m
Keldri ühekorruselise puumaja: — välissein — sisemine kandesein	1 1,5	Postid Ø40 või 40×40 cm samm 1...2 m		

Märkus. Tabeli koostamisel on arvestatud kandeseinte vahekaugust 6 m.

looduskivi, betoon, betoonplokid, kivi-
betoon (suurte munakividega täidetud
betoon) või silikaattellised. Punased tellised
on vähe ilmastikukindlad ja lagunevad
maa sees ning eriti soklis kiiresti.

Looduskividest tulevad kõne alla nii pae-
kivi kui ka raudkivid. Paekivivundamendi
on suhteliselt hõlpus laduda ja
see ei nõua erilisi oskusi. Korralikust
paekivist saab väga nägusa sokli. Paekivist
vundamendi minimaalne paksus on
30 cm, kuid nii õhukest vundamenti on
raske laduda; parem on teha paevundament
40...50 cm paksune. Mida paksemad on
paekivid, seda jõudsamalt läheb ladumine.
Laduda võib nii ühepaksustest kividest
kihtidena kui ka ebaühtlase paksusega kivi-
dest. Kivid peab laduma alati horisontaal-
selt. Paekivist postide minimaalsuurus on
ligikaudu 40×40...50×50 cm.

Paekivivundamendi ühe kantmeetri ladu-
miseks on vaja ligikaudu 1,1 m³ paekive
ja 0,4 m³ mörti. Paekivi maksab praktiliselt
ainult laadimise ja transpordi hinna, mört
maksab 20 rbl./m³, niisiis maksavad
paekivivundamendi materjalid ainult
10...20 rbl. iga kantmeetri müüri kohta.
Tööaega kulub kantmeetri ladumiseks

2...4 tundi ja hakkama saab ka ilma mehha-
nismideta. Seega on paekivivundament odav
ja nägus, kuid töömahukas.

Ka raud- ehk maakividest
tehti vanasti vundamente. Tänapäeval tuleb
see kõne alla vaid siis, kui on käepärast
lõhutud raudkive mõnest vanast ehitisest.
Raudkivist vundamente on märksa raskem
laduda, sest kivid on korrapäratu kujuga;
see töö vajab jõudu ja oskust. Raudkivi-
müüri minimaalne paksus on 50 cm.
Mörti on siingi vaja umbes 0,4 m³ ühe
kantmeetri müüri kohta; lisaks suurtele
kividele on vaja väikesi kivitükke suurte
kivide alla ja vahedesse toppimiseks; tänu
sellele saab müür tugevam ja mörti kulub
vähem. Tööjõudlus raudkivivundamendi
ladumisel on väike — ühe kantmeetri
ladumiseks kulub 4...8 tundi.

Betoonvundament võib olla
õhuke — piisab paksusest 15...20 cm.
Kiviseintega maja puhul määrab vunda-
mendi tarviliku paksuse kiviseinte paksus:
vundament ei tohi olla seinast õhem rohkem
kui 5...6 cm võrra. Mulla külgrõhuga
betoon-keldriseinte paksus peab olema
vähemalt 25...30 cm. Maa sees piisab
betooni margist 100...150, sokkel aga tuleb